

2015 / 420

Dushan

* 25. 1. 1958, Česká republika

mateřská škola / základní škola / gymnázium / pomocný laborant / sanitář / student na univerzitě / propagační referent / učitel / kulturní pracovník / střední knihovnická škola / učitel / pacient / invalidní důchodce / nezaměstnaný / invalidní důchodce.

e-mail: alamar11@seznam.cz

<http://dushan.cz/>

www.galerie-sumperk.cz

2015 / 449

D U S H A N

M A P Y M Y Š L E N E K

2. 3. – 3. 4. 2016

GALERIE JIŘÍHO JÍLKA, SADY 1. MÁJE, ŠUMPERK
 ZAHÁJENÍ VE STŘEDU 2. BŘEZNA V 18.00 HODIN
 OTEVŘENO DENNĚ OD 13.00 DO 18.00 HODIN
 NA ZAZVONĚNÍ V RECEPCI PENZIONU G

S PODPOROU GRANTU MINISTERSTVA KULTURY A OLOMOUCKÉHO KRAJE

Březnový autor se skrývá za pseudonymem, kterým od roku 2013 podepisuje své práce nové a úplně jiné povahy. K anonymitě nemá sebemenší důvod, ale plně respektují jeho přání. Výstava za takový souhlas stojí. Soubor, který pro ni v počtu devadesáti barevných kreseb vybral a po vzoru Jaroslava Diviše (loňského únorového autora) daroval návštěvníkům k rozebrání, mluví sám za sebe. Už od prvních ukázek mi bylo jasné, že půjde o výstavu skvělou, výrazně oživující nejenom linii jednoho roku.

Na rubu krabiček od léků nebo jiných odpadových obalů a pro galerii někdy na nevelkých dřevěch si každodenně tuší a akrylem zaznamenával snad i pro něho zmatené poznámky, záhadné šifry a tajemné zprávy, mapy neuspořádaných myšlenek a bezděčných stop ulynulého času. Jsou to malé obrazové básně, prostoupené svérázným humorem a výmluvné právě až mimo svazující dosah slov. Vytržené ze souvislostí, vymykají se úzkému vymezení ryze soukromých poznámek osobního významu i nahodilým vazbám, a jsou tak obecně sdělné. Vracejí nás do dětských her, do bdělého snění i neklidných nočních můr a jejich neuchopitelných, ale o to naléhavějších vizí.

Navzdory jejich zřejmé blízkosti poloze art brut, neřadím je k ní. Připomněly mi spíš to, co později s chutí udělala grafička Alena Kučerová s vlastními výsostnými tisky. Mají jim podobnou sílu úplné svobody a ryzí prostoty v míře upřímnosti, jaké se nic „profesionálně závažného“ nevyrovná.

Porušil bych dohodu, kdybych určitěji připomínal jeho předchozí cykly. Proto jen potvrdím, že ta současná a zatím poslední etapa autorovy cesty si s nimi v ničem nezadá. Obstojí vedle nich se ctí a mírou přirozenosti je i završuje. S předchozími se shoduje až filigránskou jemností, tady ale nevázaně uvolněnou a otevřenou všemu, co se mu samovolně nabízí. Výstava je darem nejenom ve hmotné podobě věcí na rozdání, ale hlavně v přirozené radosti z ní. Díky za obojí.

Miroslav Koval

2015 / 459

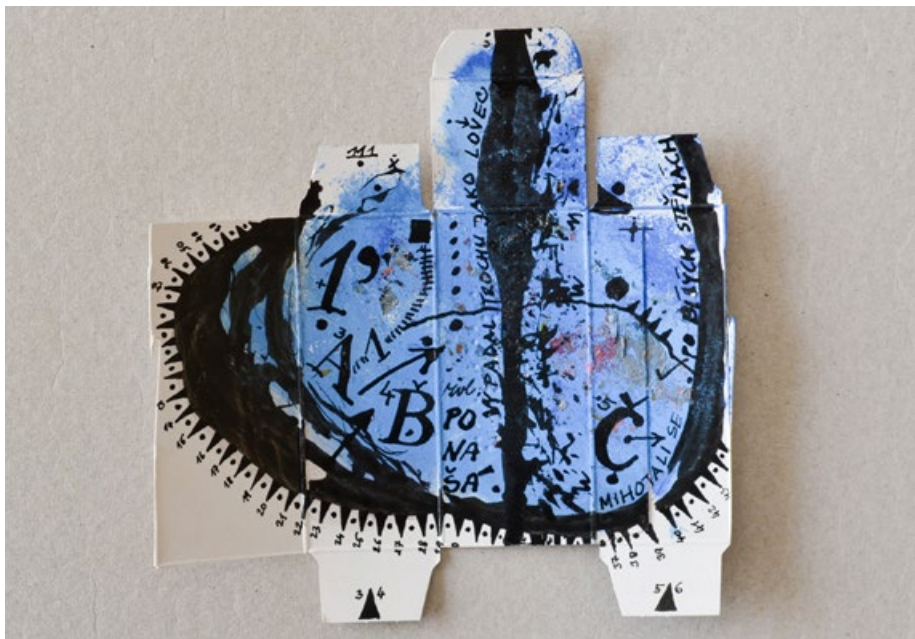
2015 / 443

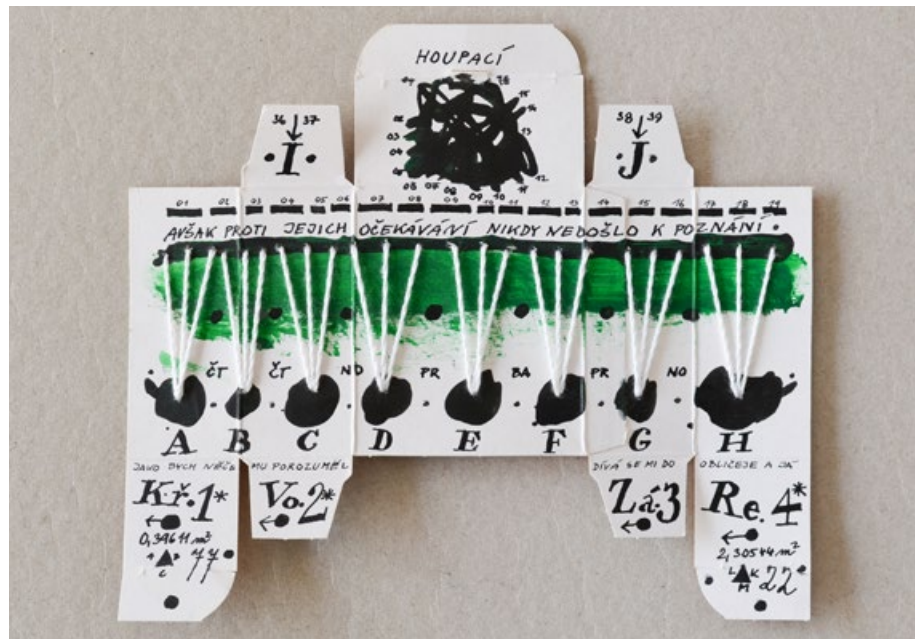
2015 / 410

2015 / 412

2015 / 347

2015 / 407

Od roku 2013 kreslím pouze kresby černou tuší.

Používám i akrylovou barvu, tu roztírám prstem po papíru.

Mám-li pořádek v hlavě i na stole, kreslím „Popisy situací“.

Nemám-li pořádek v hlavě a na stole, kreslím „Mapy myšlenek“.

Mapy myšlenek kreslím nejraději na různé papírové krabičky od léků, od zubních past, od mýdel, od sardinek. Použité krabičky mají za sebou už nějakou historii a dobře si spolu rozumíme.

Přelomový byl pro mne rok 2013. Tehdy, ve svých padesáti pěti letech, jsem si uvědomil, že jsem ve svém výtvarném životě došel do slepé uličky. Přes čtyřicet let jsem se věnoval výtvarné tvorbě, ale pořád jsem se hledal. Za svůj život jsem prošel skoro celé evropské dějiny výtvarného umění a hledal svůj konečný cíl, ale stále ho nenacházel. Nakonec jsem ho našel blízko sebe, všude kolem, ale tolik roků jsem ho vůbec neviděl. Je to svět dětské kresby a malby, lidového a naivního umění, umění art brut.

Nyní s lítostí zjišťuji, že vlak neprofesionálního umění mi dávno ujel. V roce 2013 se mi ho podařilo sice dosáhnout, ale zjistil jsem, že je plně obsazen, není v něm pro mne jediné volné místo. Už nikdy v tomto svém životě si do něj nenasednu, proto ho nechávám ujíždět a jen se dívám.

Opustil jsem veškerou svou dosavadní výtvarnou tvorbu, udělal za ní pořádnou tlustou čáru. Malba – nic moc, kresba – tak tak, snad se mi trošku dařilo v grafice. Byla to vlastně marná snaha samouka. Teď si kreslím nezávazně jenom pro sebe na prázdné krabičky od léků, zubních past a sardinek. Opouštím všechno, co jsem se během života naučil. Už mě nezajímá kompozice, plány v obraze, perspektiva. Kreslím jenom to, co mě právě napadá, je to spíše taková automatická kresba – a cítím se úžasně spokojený. Dříve byla pro mne nechtěná kaňka černé tuše na papíře obrovská tragédie, nyní mě vůbec nevzrušuje – nevádí, asi tam má být. Nechtěně jsem rukou rozmazal část kresby – nevádí, i tak je to zajímavé.

2015 / 423

Nemám žádného svého potomka. Až z tohoto světa jednou odejdu, nebude rod, jehož jsem jedním členem, z mé strany dále pokračovat. Snad proto kreslím své „mapy myšlenek“ - aby tu alespoň po mně něco zůstalo. Jsou určené pro potomky mých kamarádů a kamarádek, spolužáků, známých, vlastně pro další pokolení. Oficiálně jsou to „mapy myšlenek“, ale ve skutečnosti jsou to zašifrovaná sdělení, kterým prozatím nikdo nerozumíme. Každá „mapa myšlenek“ se časem dostane k tomu správnému člověku, ke kterému se má dostat, a jednou, v době nejhorší, ten dotyčný najednou kresbu rozluští a dostane náповědu, co má pro svoji záchranu udělat. Alespoň tak nějak to cítím.

Dushan, 12. ledna 2016